

A kutyák epilepsziás működészavarairól tulajdonosoknak

A kutyák epilepsziás megbetegedése a kisállat gyógyászatban egyre gyakrabban diagnosztizált idegrendszeri betegség.

Lényege: az agyvelő szürkeállományának, sejtcsoportjainak hirtelen, helyi kisése egy adott agyi terület, idegsejtszekóttetés rendszerében az ingerületi és a gátló folyamatok egyensúlyának megváltozása. Ezen agyi működészavar klinikai megnyilvánulási formája az epilepsziás roham. A tulajdonosok az első vagy a sokadik alkalommal előforduló roham után keresik fel az állatorvost megnyugtató tanácsok reményében. Az állatorvos kötelessége felvilágosítani a tulajdonost, annak ellenére, hogy néha rémisztőek a tünetek. Az epilepszia sok esetben gyógyítható, illetve a mai modern terápiás lehetőségek birtokában az állat rohammentessé tehető vagy legalábbis a rohamok száma illetve gyakorisága annyira csökkenthető, hogy a gazdi és az állat életvitelét a továbbiakban ne zavarja. Magángyakorlatomban tizenhárom éve foglalkozom epi-

1. kép. EEG-fevétel kutyán

lepszias kutyákkal, azok gondozásba vételével. Nyolc éve az általam kezelt állatokkal elektroencephalográfiás (EEG) felvételt is készítek.

EEG-vizsgálattal megállapítható, hogy valódi epilepsziában szenved-e az állat, vagy csak úgynevezett alkalmi rohamról vagy úgynevezett psychogen rohamról van-e szó.

Ismert, hogy az epilepsziás működészavar (emz) dinamikáját tekintve lehet gócos vagy generalizált. Ez határozza meg alapvetően a klinikai tüneteket is, vagyis azt, hogy az agyvelő szürkeállományának csak egy meghatározott területe vagy összes sejtje vesz részt az emz-ben. Ennek ismerete a megfelelő gyógyszer kiválasztása szempontjából nagyon lényeges, hiszen a különböző antiepileptikumok a fokalís (gócos) vagy a generalizált epilepsziákra hatnak, de van olyan gyógyszer is, amely mindkét típusú emz-ben jótékony hatású.

Kóroki szempontból az epilepszia lehet elsődleges (primer) és másodlagos (secunder).

Az utóbbi esetben a rohamok háttérben valamilyen fokú agyi károsodás áll, amely modern képalkotó eljárásokkal (CT, MRI) kimutatható.

A rohamok megjelenési formája kutyán – mint ahogy emberen is – rendkívül változatos lehet.

I. Focalis epilepsziák tünetei

1. A tudat nem érintett

A végtagok ütemes rángása, tipegő járás (olyan, mintha parázson lépkedne a kutya), lábujjhegyen igyekvő járkálás. Ízlelési rohamok: szőnyeg, takaró, PVC-padló, fémtárgyak, saját végtagok folyamatos nyalogatása, tiszta tudat mellett az egész törzs kifordulása kifli alakban. Egyszerű hallucinációk (látási, hallási, szaglási, ízlelési) és szédülésszerű rohamok. A felsorolt rohamtípusokat jól elkülöníthető klinikai tünetekkel jelzi az állat.

2. A tudat valamilyen fokban érintett

A kutya kontaktusa a gazdival részben fennmarad, irányítható az állat a roham alatt.

Tünetek: nyeldekülés, nyaló mozgás (fagyizás), fogcsikorgatás, felső ajak felhúzása, nyálzás, éjszakai, több órán át tartó nyugtalan járkálás, hallucinációk (légykapkodás, csillagvizsgáló fejtartás), indokolatlan agresszivitás, átmenetileg jelentkező dühkitörések.

II. Generalizált epilepsziák tünetei

1. Esméletvesztés nélkül (elrédés – kis roham, petit mal)

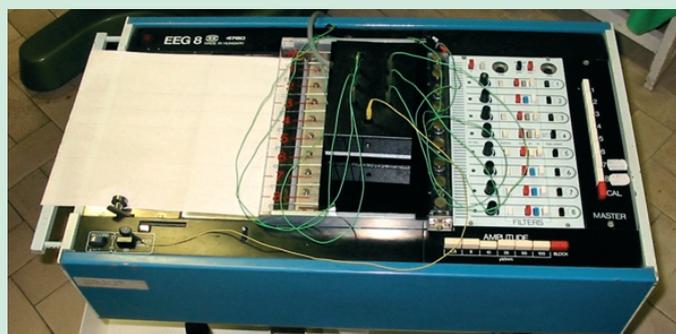
A kutya perceként vagy órákon át a semmibe néz. A folyamat magától rendeződik vagy átmege generalizált nagy rohamba. Nagyon ritka rohamtípus kutyán, de nagyon jól kezelhető a megfelelő antiepileptikummal.

2. Esméletvesztéssel járó roham (grand mal, nagy roham)

Ez a leggyakoribb rohamtípus, ezt megelőzheti bármelyik focalis roham, de az is lehet, hogy bevezető tünet nélkül veszt el az eszméletét az állat. Maga a nagy roham néhány másodpercig vagy percig tart, ha rögzül a görcsös állapot akár órákig vagy napokig is eltarthat. Jellegzetes tünete az egész testre kiterjedő merev- vagy rángógörcs, szájhabzás, nyelvharapás, bevizelés, fejremegés.

A rohamot követően a tudatállapot kitisztulása perceként vagy órákat vesz igénybe. Valódi epilepsziáról csak akkor beszélünk, ha a rohamok meghatározott időn belül ismétlődnek, ugyanazon tünetekkel és látható kiváltó ok nélkül.

Miután tisztáztuk a tulajdonossal a betegség lényegét, megkezdhetjük az epilepsziás beteg gondozásba vételét, amely azt jelenti, hogy a kivizsgálást és a gyógyszerek felírását követően nem

2. kép: 8 csatornás MEDICOR-gyártmányú electroencephalográfiás készülék

hagyjuk magára az állatot, hanem a tulajdonostól a néha évekre vagy élethosszig tartó gyógykezelés eredményéről folyamatos visszajelzést kérünk. Hiszen a terápiás sikert a kutya rohammentessége vagy a rohamfrekvencia látványos csökkenése jelzi.

Az antiepileptikumok elhagyására csak három évi rohammentesség után kerülhet sor, ilyenkor tekintjük gyógyultnak az állatot epilepszia szempontjából, természetesen a kontroll EEG-görbe eredményét figyelembe véve.

Epilepszia-tanácsadás és gondozásba vétel, EEG-vizsgálat előzetes telefonos egyeztetés után.

dr. Kiss Gabriella, állatorvos doktor

FAVORIT KKT. állatorvosi rendelője
1045 Budapest, Tó u. 70., ☎ 360-0334